

1. KAP-KL – ኣብ ውሽጢ ኮሙንን ዞባን ንዓኻ ዝኸውን ናይ ሰራሕ ጠረታ

ኣብ ውሽጢ ኮሙን፣ ዞባ፣ ኮሙናዊ ማሕበር፣ ኮሙናዊ ማሕበር ወይ ኮሙናዊ ኩባንያ ትሰርሕ እንተኾነካን ኣብ 2023 ናብ AKAP-KR እንተዘይቀይርካን፣ ብውዕል ጠረታ KAP-KL ትሸፈን ኢኻ።

ኣሰራሕኻ ንፔንሽንስቫሌት ክፍሊት ጠረታ ክገብር ከሎ፣ እቲ ገንዘብ ናብቲ ዝመረጽካዮ ናይ መድሕን ኩባንያ ይሰጋገር። እቲ ዝውውር ኣብ ነፍሲ ወከፍ ዓመት ኣብ መወዳእታ ወርሒ መጋቢት ይግበር።

ኣብ ናይ KAP-KL ናይ ሰራሕ ጠረታ እንታይ ይካተት?

ኩሉ ብKAP-KL ዝሸፈን ሰብ መሰል ኣለዎ፤

- ዝተነጻረ ኣበርክቶ ዘለዎ ናይ ጠረታ ጠረታ
- ናይ ብህይወት ዝደሓነ ሰብ ጠረታ

ብተወሳኺ ቁሩብ ዝለዓለ ደምዝ እንተሃልዩካ ናብ ዝተነጻረ ጥቕሚ ዘለዎ ናይ ጠረታ ጠረታ ገጽካ ክትረከብ ትኽእል ኢኻ።

ገለ ጉጅለታት፡ ከም እቶም ኣብ ውሽጢ ኣገልግሎት መጥፋእቲ ሓዊ ምስ ህጹጽ ኣገልግሎት ዝሰርሑ፡ ካብ 58 ዓመት ዕድሜኦም ጀሚሮም ፍሉይ ውዕላዊ ጠረታ ክረኽቡ ይኽእሉ።

ኣሰራሕኻ ኣብ ናይ ሰራሕ ጠረታኻ ክንደይ ዝኸፍል እዩ።

ዓመት መጻ፡ ካብ 21 ዓመት ዕድመኻ ጀሚሩ፡ ኣሰራሕኻ ንገለ ክፋል ደምዝካ ናብ ዝተነጻረ ኣበርክቶ ዘለዎ ናይ ጠረታ ጠረታ ይኸፍል።

እቲ ኣሰራሕ ይኸፍል፤

- 4.5 ሚእታዊት ካብ ዓመታዊ ኣታዊኻ ከሳብ 30 መሰረት ኣታዊታት*

ልዕሊ 7.5 ናይ እቶት መሰረት መጠን ኣታዊ እንተሃልዩካ፡ ካብ 28 ዓመት ዕድመኻ ጀሚርካ ናብ ዝተነጻረ ጥቕሚ ጠረታ ጠረታ እውን ክትረከብ ኢኻ።

* መንግስቲ ዓመታዊ ኣብ ሕብረተሰብ ዝረኣ ምዕባላት ደምዝ መሰረት ብምግባር ናይ እቶት መሰረት መጠን ይውስን። እቲ ናይ እቶት መሰረት መጠን ገንዘብ ኣበርክቶ ጠረታ ኣብ ዝሕሰብሉ እዋን ይጥቀሙሉ።

ምሉእ ዝተነጻረ ጥቕሚ ጡረታ ጡረታ ንምርካብ፡ ን30 ዓመት ሰሪሕካ ክትከውን ኣለካ። እቲ ጡረታ ኣብ ልዕሊ 7.5 መሰረታዊ መጠን ኣታዊታት ዝረኽብካዮ ጡረታ ዝኸፈል ደሞዝን ድሕሪ 1998 ኣብ ዝሰራሕካሉ ግዜን (ኣብ ገለ ኣጋጣሚታት ቅድሚ 1998 ዝነበረ ግዜ እውን ክቐጽር ይኸእል እዩ) ዝተመርኮሰ እዩ።

ምርጫታት ናይቲ ዝተነጻረ ኣበርክቶኻ ናይ ጡረታ ጡረታ

ንዝተነጻረ ኣበርክቶ ዘለዎ ናይ ጡረታ ጡረታኹም እዞም ዝሰዕቡ ምርጫታት ክትገብሩ ትኸእሉ ኢኹም፤

- ኣየናይ ናይ መድሕን ትካል እዩ ንገንዘብ ጡረታኻ ዝከናኸን?
- እቲ ጡረታ ኣብ ባህላዊ መድሕን ወይ ምስ ኣሃዱ ዝተኣሳሰር መድሕን ክውዕል ኣለዎ ድዩ
- ናይ ገንዘብ ምምላስ መከላኸሊ እንተደሊኻ። እቲ ሓለዎ ማለት ስድራኻ ምስ ሞትካ ናይ ጡረታ ገንዘብካ ይቐበሉ ማለት እዩ። ተወሳኺ ወጻኢታት ኣይሓትትን እዩ። እንተኾነ ግን ናይ ምምላስ ክፍሊት መከላኸሊ እንተመሪጽካ፡ ናይ ገዛእ ርእሰኻ ጡረታ ቁሩብ ክውሕድ እዩ።

ናይ መድሕን ትካልን ኣገባብ ዕቋርን ንምምራጽ ናብ pensionsvalet.se እቶ። ነቲ ናይ ምምላስ ገንዘብካ መከላኸሊ ምስቲ ዝመረጽካዮ ናይ መድሕን ኩባንያ ክትቅይር ትኸእል ኢኻ።

ናይ ገዛእ ርእሰኻ ምርጫ እንተዘይገይርካ፡ ገንዘብ ጡረታኻ ኣብ ባህላዊ ናይ መድሕን ፖሊሲ ምስ ናይ ምምላስ መከላኸሊ ኣብ KPA Pension ክቕመጥ እዩ።

ክፍሊት ናይተን ኩባንያታትን ታሪኻዊ ምምላስን ክተነጻጽሩ ናጻ ትኹኑ። ንመጻኢ ጡረታኻ ኣብ ዝኾነ እዋን ክትቅይር ትኸእል ኢኻ፤ ከምኡውን ድሮ ዝረኽብካዮ ርእሰ-ማል ናብ ካልእ ናይ መድሕን ኩባንያ ናይ ምግባዝ ኣማራጺ ኣለካ።

2. መረጃ ብኸምዚ እዩ ዝኸይድ

አስራሒኻ ንፔንሽንስቫሌት ክፍሊት ጠረታ ክገብር ከሎ፡ እቲ ገንዘብ ናብቲ ዝመረጽካዮ ናይ መድሕን ኩባንያ ይሰጋገር። እቲ ዝውውር ኣብ መወዳእታ ወርሒ መጋቢት ኣብ ነፍሲ ወከፍ ዓመት ዝፍጸም ኮይኑ፡ አስራሒኻ ኣብ ናይ ስራሕ ጠረታኻ ክንደይ ከም ዝኸፈለ ኣብ pensionsvalet.se ምስ ኣተኻ ክትዕዘብ ትኽእል።

ሓድሽ ስራሕ ምስ ጀመርካ ካብ ፔንሽንስቫሌት ናይ ምርጫ ደብዳቤ ክመጻካ እዩ። ኣብኡ ብዛዕባ ንሞያዊ ጠረታኹም ክትገብርዎ እትኽእሉ ምርጫታት ክንነግረኩም ኢና።

አየናይ ናይ መድሕን ኩባንያ ንመጻኢ ናይ ስራሕ ጠረታኻ ክከናኸኖን ኣብ ባህላዊ መድሕን ወይ ኣብ ኣሃዱ ዝተኣሳሰር መድሕን ክውዕልን ክትመርጽ ትኽእል ኢኻ።

ናይ ገዛእ ርእሰኻ ምርጫ እንተዘይገይርካ፡ ገንዘብ ጠረታኻ ኣብ ባህላዊ ናይ መድሕን ፖሊሲ ምስ ናይ ምምላሰ መከላኸሊ ኣብ KPA Pension ክቐመጥ እዩ።

ምርጫኻ ንምግባር እቶ

ኣብ pensionsvalet.se ምስ ኣተኻ፡ አየናይ ናይ መድሕን ኩባንያ እዩ ንናይ ሞያ ጠረታኻ ክከናኸኖን ኣብ ባህላዊ መድሕን ወይ ኣብ ኣሃዱ ዝተኣሳሰር መድሕን ክውፈር ዘለዎን ክትመርጽ ትኽእል ኢኻ።

ናይ መድሕን ኩባንያ ምረጽ

አየናይ ናይ መድሕን ኩባንያ እዩ ንገንዘብ ጠረታኻ ዝከናኸን ምረጽ።

ከተነጻጸሩ ትኽእሉ ኢኹም፤

- ኣብ ዝተፈላለዩ ኩባንያታት ክፍሊት
- ኣብ ዝሓለፉ ሓሙሽተ ዓመታት ታሪኻዊ ምምላሰ

ታሪኻዊ ምምላሰ ንመጻኢ ምምላሰ ውሕስነት ከምዘይኮነ ኣብ ግምት ኣእቱ።

ናይ ዕቋር ውጥን ምረጽ

ናይ ስራሕ ጠረታኻ ኣብ ባህላዊ መድሕን፡ ወይ ኣብ ኣሃዱ ዝተኣሳሰር መድሕን ክዕቀብ ትደሊ ምረጽ።

ባህላዊ መድሕን፤

- ናይ ዕቋር ቅጥዒ ምስ ውሕስነት ዘለዎ መጠን ገንዘብ
- እቲ ገንዘብ ንዓኻ እዩ ዝወፍር
- ሙብዛሕትኡ ግዜ እቲ ክፍሊት ካብቲ ምስ ኣሃዱ ዝተኣሳሰር መድሕን ዝወሓደ እዩ።

ምስ ኣሃዱ ዝተኣሳሰር መድሕን፤

- ናይ ዕቋር ቅጥዒ ብዘይ ውሕስነት ዘለዎ መጠን ገንዘብ
- እቲ ገንዘብ ብእውቶማቲክ ኣብ ኣቐዲሙ ዝተመርጸ ገንዘብ ይዕቀብ፡ እንተኾነ ግን ባዕልኻ ገንዘብ ክትመርጽ እውን

ትክክል ኢኻ።

- መብዛሕትኡ ጊዜ እቲ ክፍሊት ካብቲ ኣብ ባህላዊ መድሕን ዝለዓለ እዩ።

ከመይ ጌርካ ድሮ ዝረኽብካዮ ካፒታል ትግዕዝ

ቅድሚ ሕጂ ኣብ ኮሙን ወይ ዞባ ተቐጺርካ እንተኾንካ፡ ክሳብ ሕጂ ዝረኽብካዮ ናይ ሞያ ጡረታ ከተሰጋግር ክትመርጽ ትክእል ኢኻ።

ጽማቕ ናይ ኩሎም ናይ መድሕን ፖሊሲታት ምስ ዝሰጋገር ካፒታል ክትረክብን ምስ ነፍሲ ወከፍ ናይ መድሕን ኩባንያ ክንደይ ካፒታል ከምዘሎ ክትዕዘብን ኢኻ። እቲ ሓበሬታ ምስ ዝህልወካ ጥራይ ኢኻ ክትግዕዝ እንተደሊኻ ክትውስን እትክእል።

እቲ ስጉምቲ ከምዚ እዩ ዝኸይድ፤

1. ኣብ pensionsvalet.se እቶ
2. ናይ ስራሕ ጡረታ ምትሕልላፍ ምረጽ
3. ጽማቕ ናይቲ ዝሰጋገር ርእሰ-ማል ምሕታት
4. ነቲ ጽማቕ ዳግመ ግምት
5. ኣብ መንጎ ካፒታል ከተሰጋግሮ እትደሊ ዓይነት ዕቋርን ናይ መድሕን ኩባንያን ምረጽ
6. እቲ ስጉምቲ ይጅምር - ኣብ ውሽጢ 10 መዓልታት ሓሳብካ ክትቅይር ትክእል ኢኻ።
7. መብዛሕትኡ ጊዜ ሓደ ምግዓዝ ኣስታት 45 መዓልታት ይወስድ።

3. ናብ ጡረታ እናቕረብካ ምስ ከድካ

ብዙሓት ሰባት ድሕሪ ነዊሕ ናይ ስራሕ ዕድመ ካብ ስልጣናም ክወርዱ ብሃንቀውታ ይጸበዩ። ምናልባት ምሉእ ብምሉእ ስራሕካ ከተቋርጸ፡ ግዜኻ ከትቆርጸ፡ ወይ ንኢተወሰነ እዋን ስራሕካ ከትቆርጸል ትደሊ ትኽውን።

ቅድሚያ ምውሳኔካ ኣብ ግምት ከተእትዎም ዘለካ ነገራት እዞም ዝስዕቡ እዮም፤

1. ጡረታኻ ተኸታተል

ካብ ሓያሎ ኣስራሕቲ ጡረታ ክህልወካ ይኸእል እዩ። ናብተን ዝነበረካ ናይ መድሕን ኩባንያታት እቶ፣ ወይ ድማ ምሉእ ጡረታኻ ንምርኣይ ናብ minpension.se ኣቲኻ - ክልቲኡ ናይ መንግስቲ ጡረታ፣ ናይ ስራሕ ጡረታን ውልቃዊ ዕቋርን እዩ። Minpension ናብ ኩሉ ጡረታኻ ክንደይ ከም ዝረኹብካ ዘርኢ ነጻ ኣገልግሎት ጡረታ እዩ።

2. መዓሰ ኢኻ ጡረታኻ ምውሳኔ ክትጅምር ትደሊ?

ኣብ ኮሙን ወይ ዞባ ትሰርሕ እንተኾንካ ሙብዛሕትኡ ግዜ ካብ 62 ዓመት ዕድመኻ ጀሚርካ ናይ ሞያ ጡረታ ክትወስድ ትኸእል ኢኻ። ክሳብ 69 ዓመት ዕድመኻ ስራሕ ክትቆርጸል መሰል ኣለካ። ብዝሰራሕካ መጠን ጡረታኻ ዝለዓለ ክኸውን እዩ። ኣብ minpension.se ፈተና ክትወስድ ትኸእል ኢኻ እሞ ኣብ ዝተፈላለዩ እዋን ኣብ ጡረታ ክንደይ ክትረከብ ከም እትኸእል ክትዕዘብ ትኸእል ኢኻ። ኩሉ ጡረታኻ ኣብ ሓደ እዋን ከተውጽእ ከምዘይብልካ ኣብ ግምት ኣእቱ።

3. ክሳብ መዓሰ ኢኻ ጡረታኻ ክትሰሙብ ትደሊ?

እቲ ናይ ሞያ ጡረታ ክሳብ መዓሰ ከም ዝኸፈል ባዕልኻ ትውስን። ካብ ዓሰርተ ዓመት ክሳብ ብህይወት ዘለኻ ክፍሊት ምቕባል ዝኾነ ይኹን። ኣብ ነዊሕ ግዜ ፋይናንስካ ከመይ ከም ዝኸውን ሕሰብ። ሙብዛሕትኡም ሰባት ናይ ዕድመ ምሉእ ክፍሊት ይመርጹ፤ ምኽንያቱ ሙብዛሕትኡ ግዜ ካብቲ እንሓስቦ ንላዕሊ ነዊሕ ዕድመ ስለ እንነብር።

4. ንስድራቤትካ መከላኸሊ የድልየካ ድዩ?

ኣብ ኮሙን ወይ ዞባ ንዝሰርሑ፡ ናይ ምምላስ ክፍሊት ሓለዋ ኣብቲ ናይ ሞያ ጡረታ ይካተት። እዚ ማለት መጻምድትኻ፡ መጻምድትኻ ወይ ደቅኻ ምስ ሞትካ ናይ ጡረታ ንንዘብካ ክቕበሉ ይኸእሉ። ስድራቤት እንተዘይብልካ ነቲ መከላኸሊ ኣልጊስካ ቁሩብ ተወሳኺ ኣብ ጡረታኻ ባዕልኻ ክትረከብ ትኸእል ኢኻ።

ናይ ምምላስ ንንዘብ መከላኸሊ ኣለካ ድዩ የብሉን ምስቲ ዝመረጽካዮ ናይ መድሕን ኩባንያ ኣረጋግጽ።

ንመንግስታዊ ጡረታ ኣመልከት።

እቲ ናይ ህዝቢ ጡረታ ብኤጀንሲ ጡረታ ሸወደን ዝኸፈል ኮይኑ፤

- ናይ እቶት ጡረታ
- ፕሪምየም ጡረታ
- ዝኾነ ተወሳኺ ጡረታ

እቲ ዝተወለድካሉ ዓመት፡ ንመንግስታዊ ጠረታ ዝቐልጠፈ ከተመልከት ከም እትኸእል ይውሰን። ናይ መጀመርታ ክፍሊት ጠረታ ክትቅበል ቅድሚ ምድላይካ ሰለስተ ወርሒ እንተተኸኢሉ፡ ኣብ ወጻኢ ሃገር ተቐማጥካ እንተኾንካ ድማ ሽዱሽተ ወርሒ እንተተኸኢሉ።

ኣብ pensionsmyndigheten.se ብኢ-ኣይዲ ምስ ኣተኸ ናይ ህዝቢ ጠረታ ከተመልከት ትኸእል ኢኻ። ኢ-ኣይዲ እንተዘይብልኩም፡ ንኣገልግሎት ዓማዊል ኤጀንሲ ጠረታ ሸወደን ብስልኪ ቁጽሪ 0771-776 776 ተወከሱ።

ንምያዊ ጠረታ ኣመልከት።

ብዙሓት ኣስራሕቲ እንተሃልዮምኻ፡ ካብ ሓይሎ ምንጭታት ናይ ስራሕ ጠረታ ክትረከብ ትኸእል ኢኻ። ናብተን ዝነበረካ ናይ መድሕን ኩባንያታት ኣቲኻ፡ ወይ ድማ ኣብ minpension.se ብምእታው ምሉእ ጠረታኻ ንምርኣይ።

ኣብ ውሽጢ AKAP-KR ዘሎ ናይ ምያ ጠረታኻ ኣብታ ድሕሪ 70 ዓመት ዝመልኣካ ወርሒ ብኣውቶማቲክ ይኸፈል፤ እንተኾነ ግን ኣቐዲምካ ወይ ድሒርካ ከተውጽኦ ክትመርጽ ትኸእል ኢኻ። ብዝቐልጠፈ ወዲ 62 ዓመት ምስ ኮንካ፡ ንቐጻሊ ክፍሊት ነቲ ናይ ክፍሊት ግዜ ደው ከተበሎን ከተናውሖን ኣማራጺ ኣለካ።

ነቲ ክፍሊት ንምጅማር ዝመረጽካዮ ናይ መድሕን ኩባንያ ርኽብ።

ውሱን ጥቕሚ ዘለዎ ጠረታ እንተሃልዩካ፡ ካብ 61 ዓመት ዕድሜኻ ጀሚርካ ብኣግኡ ከተውጽኦ ትኸእል ኢኻ። ንኣስራሒኻ ኢኻ እተመልከት፡ መብዛሕትኡ ግዜ ቅድሚ ክፍሊትካ ምድላይካ ካብ ሰለስተ ወርሒ ዘይውሕድ እዩ።

ዕድሜኻ ልዕሊ 28 ዓመት ኮይኑ ቅድሚ 1998 ኣብ ኮሙን ወይ ዞባ ተቐጻርካ እንተኔርካ፡ ብመሰረት ዝኣረገ ደንቢ ጠረታ፡ ማለት ዝተረኸበ መሰል ጠረታ ዝበሃል፡ ጠረታ እውን ረኺብካ ኣለኻ ማለት እዩ። እዚ ጠረታ መብዛሕትኡ ግዜ ንዕድመ ምሉእ ዝኸፈል ኮይኑ፡ እንተነሳሰ ካብ 61 ዓመት ዕድሜ ጀሚሩ እንተወሓደ ድማ ኣብ 67 ዓመት ዕድመ ይውዳእ። ምስ ኣስራሒኻ ኣመልከት።